

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง

พ.ศ. ๒๕๖๘

เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการออกหนังสือคนประจำเรือ การอนุญาตให้คนต่างด้าวซึ่งประสงค์จะทำงานในเรือประมงอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และการอนุญาตให้คนต่างด้าวทำงานในเรือประมงที่จะออกไปทำการประมงในทะเล

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๓ วรรคสาม แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๗ ให้ออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“คนต่างด้าว” หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย และมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม หรือสัญชาติอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๒) ได้รับสถานะคนต่างด้าวเข้าเมืองโดยชอบด้วยกฎหมายตามประกาศกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

(๓) ไม่มีสถานะทางทะเบียนและได้รับบัตรประจำตัวตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

“องค์กรพัฒนาเอกชน” หมายความว่า องค์กรที่ไม่แสวงกำไรที่ทำงานด้านการคุ้มครองและช่วยเหลือแรงงาน

“เรือประมง” หมายความว่า เรือที่จดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยเรือไทยตามประเภทการใช้ทำการประมงที่จะออกไปทำการประมงในทะเล

“ใบอนุญาตทำงาน” หมายความว่า ใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว และให้หมายความรวมถึงเอกสารหรือหนังสือรับรองว่าได้รับอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวด้วย

“ประมงจังหวัด” หมายความว่า ประมงจังหวัดเฉพาะจังหวัดที่มีอาณาเขตติดทะเล และให้หมายความรวมถึงประมงพื้นที่กรุงเทพมหานครด้วย

“ค่าธรรมเนียม” หมายความว่า ค่าธรรมเนียมตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดค่าอากรและค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการประมง

“เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอ” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานราชการที่ประมงจังหวัดมอบหมายให้เป็นผู้รับคำขอ

“เจ้าพนักงาน” หมายความว่า ข้าราชการที่ประมงจังหวัดมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศนี้

ข้อ ๔ การยื่นคำขอหรือการติดต่อใด ๆ และการออกเอกสารหรือหลักฐานต่าง ๆ ตามประกาศนี้ ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์

ในกรณีที่มีเหตุไม่สามารถดำเนินการโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการ ณ สถานที่หรือวิธีการ ดังต่อไปนี้

- (๑) สำนักงานประมงจังหวัดเฉพาะจังหวัดที่มีอาณาเขตติดทะเล
- (๒) สำนักงานประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร หรือ
- (๓) สถานที่หรือวิธีการอื่นที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๕ คำขอหนังสือคนประจำเรือ คำขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ คำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ คำขอยกเลิกหนังสือคนประจำเรือ คำขอเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือ ใบรับคำขอหนังสือคนประจำเรือ ใบรับคำขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ บันทึกการตรวจคำขอ และใบแจ้งเลิกจ้างแรงงานต่างด้าว ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ข้อ ๖ ในกรณีที่มีการเชื่อมโยงข้อมูลดิจิทัลระหว่างหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานภายในของกรมประมง ซึ่งมีผลให้กรมประมงสามารถตรวจดูเอกสารหรือหลักฐานใดของเจ้าของเรือหรือผู้ยื่นคำขอผ่านการเชื่อมโยงข้อมูลดังกล่าวได้ ห้ามกรมประมงเรียกเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวจากเจ้าของเรือหรือผู้ยื่นคำขอประกอบการยื่นคำขออีก

หมวด ๑

การขอหนังสือคนประจำเรือ

ส่วนที่ ๑

หนังสือคนประจำเรือสำหรับผู้มีสัญชาติไทย

ข้อ ๗ เจ้าของเรือประมงที่มีขนาดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามมาตรา ๘๑ (๓) ผู้ใดประสงค์จะให้ผู้มีสัญชาติไทยซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในเรือประมง ต้องจัดให้ผู้นั้นยื่นคำขอหนังสือคนประจำเรือต่อกรมเจ้าท่าตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย

ส่วนที่ ๒

หนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว

กรณีที่ไม่มีใบอนุญาตทำงาน

ข้อ ๘ ในกรณีที่เจ้าของเรือประสงค์จะนำคนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม หรือสัญชาติอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีที่ถือหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางที่ยังไม่หมดอายุและมีรอยตราประทับตรวจหนังสือเดินทางขาเข้า ซึ่งระยะเวลาในการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรยังไม่สิ้นสุดลง มาทำงานในเรือประมง ให้เจ้าของเรือ ยื่นคำขออนุญาตคนประจำเรือต่ออธิบดี โดยต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือเดินทางหรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางที่ยังไม่หมดอายุ และมีรอยตราประทับ ตรวจหนังสือเดินทางขาเข้า

(๒) ใบรับรองการตรวจสุขภาพและการประกันสุขภาพหรือใบเสร็จรับเงินที่มีการระบุระยะเวลา คำนวณในใบเสร็จรับเงินรวมถึงเลขประจำตัวของแรงงานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนประกันสุขภาพ มีอายุคุ้มครอง อย่างน้อยเท่ากับระยะเวลาตามสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการตรวจสุขภาพ และประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าว จากโรงพยาบาลภาครัฐ หรือโรงพยาบาลเอกชนที่ได้ดำเนินการผ่าน ข้อตกลงดำเนินการ (MOU) กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กรุงเทพมหานคร หรือกรมการแพทย์ เพื่อตรวจสอบและควบคุมมาตรฐาน

(๓) หนังสือสัญญาจ้างตามแบบที่กำหนดในประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการ กำหนดแบบสัญญาจ้างลูกจ้างในงานประมงทะเล ซึ่งอย่างน้อยต้องจัดทำเป็นภาษาไทย และภาษา ที่ลูกจ้างซึ่งเป็นคนต่างด้าวเข้าใจได้ รวมทั้งระยะเวลาตามสัญญาจ้างซึ่งต้องไม่เกินสองปี และให้เจ้าหน้าที่ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งสัมภาษณ์คนต่างด้าว โดยอาจให้มี ผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน ผู้แทนองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) หรือผู้แทนสหวิชาชีพ ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ด้วยก็ได้ ก่อนลงลายมือชื่อกำกับรับรองความถูกต้อง ของสัญญาจ้าง ตามแบบที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกำหนด

(๔) ใบทะเบียนเรือไทย

(๕) ใบอนุญาตทำการประมงที่ยังไม่สิ้นอายุ (กรณีกฎหมายกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตทำการประมง)

(๖) รูปถ่ายสีครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นดำ ขนาด ๑.๕ x ๒ นิ้ว ซึ่งถ่ายมาแล้ว ไม่เกินหนึ่งเดือน จำนวนสามรูป

(๗) หนังสือคนประจำเรือเล่มเดิม (ถ้ามี)

(๘) เอกสารหรือหลักฐานอื่นตามที่กำหนดในแบบคำขออนุญาตคนประจำเรือ

ข้อ ๙ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๘ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอตรวจสอบคำขอ และให้ เจ้าพนักงานตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐาน และออกใบรับคำขอให้แก่ผู้ยื่นคำขอในวันที่รับคำขอ เพื่อให้คนต่างด้าวนำไปเป็นหลักฐานไปดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดเก็บข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลที่กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๑ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง หรือตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดที่เจ้าของเรือยื่นคำขออนุญาตคนประจำเรือ หรือสถานที่อื่นที่สำนักงาน ตรวจคนเข้าเมืองกำหนด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ออกใบรับคำขอ

(๒) จัดทำหรือปรับปรุงทะเบียนประวัติหรือบัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร และรับแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติคนต่างด้าวจากฐานข้อมูลทะเบียนคนต่างด้าว (ท.ร. ๓๘/๑) ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ที่สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค สาขาจังหวัด หรือสถานที่อื่นที่กรมการปกครองกำหนด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ออกใบรับคำขอ

กรณีคำขอ เอกสาร หรือหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบทันที ถ้าเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ในขณะนั้น ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขหรือส่งเอกสาร หรือหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ถ้าเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ในขณะนั้น ให้บันทึกความบกพร่อง และรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ต้องยื่นเพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำขอจะต้อง ดำเนินการให้ถูกต้องหรือครบถ้วนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ออกใบรับคำขอไว้ในบันทึกการตรวจคำขอด้วย แล้วแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ ในกรณีที่การยื่นคำขอมิได้กระทำด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้เจ้าพนักงาน และผู้ยื่นคำขอลงนามในบันทึกการตรวจคำขอนั้น และมอบสำเนาบันทึกการตรวจคำขอให้แก่ผู้ยื่นคำขอ ว่าเป็นหลักฐานพร้อมกับใบรับคำขอด้วย

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการดังกล่าวให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่า ผู้ยื่นคำขอไม่ประสงค์จะดำเนินการต่อไป และให้เจ้าพนักงานจำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ ทั้งนี้ ให้ระบุผลของการไม่ดำเนินการดังกล่าวให้ชัดเจนไว้ในบันทึกการตรวจคำขอด้วย

ข้อ ๑๐ ให้อธิบดีพิจารณาคำขอหนังสือคนประจำเรือให้แล้วเสร็จและแจ้งผลการพิจารณา ให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่เอกสารหรือหลักฐานตามข้อ ๘ และข้อ ๙ ถูกต้องครบถ้วน ในกรณีเห็นควรมีคำสั่งอนุญาต ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบด้วยว่า ต้องมาชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ให้ทำงานในเรือประมงภายในระยะเวลาที่กำหนดซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ยื่นคำขอได้รับแจ้ง ผลการพิจารณา หากไม่ชำระถือว่าสละสิทธิการเป็นผู้รับหนังสือคนประจำเรือ

เมื่อผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้อธิบดีออกหนังสือคนประจำเรือ ให้แก่คนต่างด้าว ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ชำระค่าธรรมเนียม

ในกรณีที่มิคำสั่งไม่อนุญาต ให้แสดงเหตุผลของการไม่อนุญาต สิทธิและระยะเวลาการอุทธรณ์ ไว้ในหนังสือแจ้งผลการพิจารณาด้วย

ข้อ ๑๑ หนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๑๐ วรรคสอง ให้มีอายุตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง แต่ไม่เกินสองปีนับแต่วันที่ออกหนังสือคนประจำเรือ

ให้คนต่างด้าวไปดำเนินการปรับปรุงทะเบียนประวัติหรือรับบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทย ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ที่สำนักงานเขตกรุงเทพมหานคร ศูนย์บริหารการทะเบียนภาค สาขาจังหวัด หรือสถานที่อื่นที่กรมการปกครองกำหนด

ข้อ ๑๒ ให้ถือว่าหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๑๐ วรรคสอง เป็นหนังสือคนประจำเรือ ตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงาน

ของคนต่างด้าว ทั้งนี้ การออกหนังสือคนประจำเรือและการอนุญาตดังกล่าว ให้ใช้ได้แต่เฉพาะการทำงานในเรือประมงที่ระบุไว้ในหลักฐานการอนุญาต และในบริเวณท่าเทียบเรือประมง และเฉพาะตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหลักฐานการอนุญาต

ส่วนที่ ๓

หนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว

กรณีที่มีใบอนุญาตทำงาน

ข้อ ๑๓ คนต่างด้าวซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีผู้ใดมีใบอนุญาตทำงานและประสงค์จะขอหนังสือคนประจำเรือ ให้เจ้าของเรือยื่นคำขอต่ออธิบดี โดยต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) ใบอนุญาตทำงาน

(๒) หนังสือสัญญาจ้างตามแบบที่กำหนดในประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการกำหนดแบบสัญญาจ้างลูกจ้างในงานประมงทะเล ซึ่งอย่างน้อยต้องจัดทำเป็นภาษาไทย และภาษาที่ลูกจ้างซึ่งเป็นคนต่างด้าวเข้าใจได้ และให้เจ้าหน้าที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งสัมภาษณ์คนต่างด้าว โดยอาจให้มีผู้แทนองค์การพัฒนาเอกชน ผู้แทนองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) หรือผู้แทนสหวิชาชีพ ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ด้วยก็ได้ ก่อนลงลายมือชื่อกำกับรับรองความถูกต้องของสัญญาจ้าง ตามแบบที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกำหนด

(๓) ใบทะเบียนเรือไทย

(๔) ใบอนุญาตทำการประมงที่ยังไม่สิ้นอายุ (กรณีกฎหมายกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตทำการประมง)

(๕) รูปถ่ายสีครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นดำ ขนาด ๑.๕ x ๒ นิ้ว ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหนึ่งเดือน จำนวนสามรูป

(๖) เอกสารหรือหลักฐานอื่นตามที่กำหนดในแบบคำขอหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๑๔ การดำเนินการและการพิจารณาคำขอหนังสือคนประจำเรือ การแจ้งผลการพิจารณา และการชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำงานในเรือประมง สำหรับคนต่างด้าวตามข้อ ๑๓ เว้นแต่การจัดทำหรือปรับปรุงทะเบียนประวัติหรือบัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้นำความในข้อ ๙ และข้อ ๑๐ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ให้หนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๑๔ มีอายุตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตทำงาน

ข้อ ๑๖ ให้ถือว่าหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๑๔ เป็นหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย ทั้งนี้ การออกหนังสือคนประจำเรือและการอนุญาตดังกล่าว ให้ใช้ได้แต่เฉพาะการทำงานในเรือประมงที่ระบุไว้ในหลักฐานการอนุญาต และในบริเวณท่าเทียบเรือประมง และเฉพาะตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหลักฐานการอนุญาต

หมวด ๒
การต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ

ส่วนที่ ๑
หนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว
กรณีที่ไม่มีใบอนุญาตทำงาน

ข้อ ๑๗ คนต่างด้าวซึ่งได้รับหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าวตามข้อ ๑๐ ผู้ใดประสงค์จะต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ ให้เจ้าของเรือยื่นคำขอต่ออธิบดีไม่น้อยกว่าสิบห้าวันแต่ไม่เกินเก้าสิบวันก่อนหนังสือคนประจำเรือสิ้นอายุ โดยต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือคนประจำเรือเล่มเดิมที่ยังไม่สิ้นอายุ

(๒) ใบรับรองการตรวจสุขภาพและการประกันสุขภาพหรือใบเสร็จรับเงินที่มีการระบุระยะเวลาคุ้มครองในใบเสร็จรับเงินรวมถึงเลขประจำตัวของแรงงานที่ใช้ในการขึ้นทะเบียนประกันสุขภาพ มีอายุคุ้มครองอย่างน้อยเท่ากับระยะเวลาตามสัญญาจ้าง ทั้งนี้ ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการตรวจสุขภาพและประกันสุขภาพแรงงานต่างด้าว จากโรงพยาบาลภาครัฐ หรือโรงพยาบาลเอกชนที่ได้ดำเนินการผ่านข้อตกลงดำเนินการ (MOU) กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด กรุงเทพมหานคร หรือกรมการแพทย์เพื่อตรวจสอบและควบคุมมาตรฐาน

(๓) หนังสือสัญญาจ้างตามแบบที่กำหนดในประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการกำหนดแบบสัญญาจ้างลูกจ้างในงานประมงทะเล ซึ่งอย่างน้อยต้องจัดทำเป็นภาษาไทย และภาษาที่ลูกจ้างซึ่งเป็นคนต่างด้าวเข้าใจได้ รวมทั้งระยะเวลาตามสัญญาจ้างซึ่งต้องไม่เกินสองปี และให้เจ้าหน้าที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจสอบความถูกต้อง รวมทั้งสัมภาษณ์คนต่างด้าว โดยอาจให้มีผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน ผู้แทนองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) หรือผู้แทนสหวิชาชีพ ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ด้วยก็ได้ ก่อนลงลายมือชื่อกำกับรับรองความถูกต้องของสัญญาจ้าง ตามแบบที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกำหนด

(๔) ใบทะเบียนเรือไทย

(๕) ใบอนุญาตทำการประมงที่ยังไม่สิ้นอายุ (กรณีกฎหมายกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตทำการประมง)

(๖) รูปถ่ายสีครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นดำ ขนาด ๑.๕ x ๒ นิ้ว ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหนึ่งเดือน จำนวนสามรูป

(๗) เอกสารหรือหลักฐานอื่นตามที่กำหนดในแบบคำขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ

ถ้าเจ้าของเรือไม่มายื่นคำขอภายในระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าของเรือยื่นคำขอหนังสือคนประจำเรือฉบับใหม่ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่หนังสือคนประจำเรือสิ้นอายุ โดยให้นำความในข้อ ๘ ข้อ ๙ และข้อ ๑๐ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘ การดำเนินการและการพิจารณาคำขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ การแจ้งผลการพิจารณา และการชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตให้ทำงานในเรือประมง สำหรับคนต่างด้าวตามข้อ ๑๗ ให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙ และข้อ ๑๐ โดยในกรณีที่กล่าวถึง “คำขอหนังสือคนประจำเรือ” ให้หมายถึง “คำขอต่ออายุ” และ “ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำงานในเรือประมง” ให้หมายถึง “ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตให้ทำงานในเรือประมง” ด้วยโดยอนุโลม และให้ดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ ให้เจ้าพนักงานบันทึกวันที่ต่ออายุและวันสิ้นอายุของหนังสือคนประจำเรือ พร้อมลงนามและประทับตราหน่วยงานที่รับต่ออายุ หรือจะออกเล่มใหม่ก็ได้ โดยใช้เลขหนังสือคนประจำเรือเดิม และให้เจ้าพนักงานดำเนินการเจาะทำลาย และประทับตรายกเล็กในหนังสือคนประจำเรือเล่มเดิม

(๒) การต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ ให้มีอายุตามที่กำหนดไว้ในสัญญาจ้าง แต่ไม่เกินสองปี นับแต่วันที่หนังสือคนประจำเรือเดิมสิ้นอายุ

ข้อ ๑๙ ให้ถือว่าหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๑๘ เป็นหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย การอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง และใบอนุญาตทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ทั้งนี้ การออกหนังสือคนประจำเรือและการอนุญาตดังกล่าว ให้ใช้ได้แต่เฉพาะการทำงานในเรือประมงที่ระบุไว้ในหลักฐานการอนุญาต และในบริเวณท่าเทียบเรือประมง และเฉพาะตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหลักฐานการอนุญาต

ส่วนที่ ๒

หนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าว

กรณีที่มีใบอนุญาตทำงาน

ข้อ ๒๐ คนต่างด้าวซึ่งได้รับหนังสือคนประจำเรือสำหรับคนต่างด้าวตามข้อ ๑๔ ผู้ใดประสงค์จะต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ ให้เจ้าของเรือยื่นคำขอต่ออธิบดี โดยต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐานดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือคนประจำเรือเล่มเดิมที่ยังไม่สิ้นอายุ

(๒) ใบอนุญาตทำงานที่ได้รับการต่ออายุแล้ว

(๓) หนังสือสัญญาจ้างตามแบบที่กำหนดในประกาศกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานว่าด้วยการกำหนดแบบสัญญาจ้างลูกจ้างในงานประมงทะเล ซึ่งอย่างน้อยต้องจัดทำเป็นภาษาไทย และภาษาที่ลูกจ้างซึ่งเป็นคนต่างด้าวเข้าใจได้ และให้เจ้าหน้าที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานตรวจสอบความถูกต้องรวมทั้งสัมภาษณ์คนต่างด้าว โดยอาจให้มีผู้แทนองค์กรพัฒนาเอกชน ผู้แทนองค์กรแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization) หรือผู้แทนสหวิชาชีพ ร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ด้วยก็ได้ ก่อนลงลายมือชื่อกำกับรับรองความถูกต้องของสัญญาจ้างตามแบบที่กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกำหนด

- (๔) ใบทะเบียนเรือไทย
- (๕) ใบอนุญาตทำการประมงที่ยังไม่สิ้นอายุ (กรณีกฎหมายกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาตทำการประมง)
- (๖) รูปถ่ายสีครึ่งตัว หน้าตรง ไม่สวมหมวกและแว่นดำ ขนาด ๑.๕ x ๒ นิ้ว ซึ่งถ่ายมาแล้วไม่เกินหนึ่งเดือน จำนวนสามรูป

(๗) เอกสารหรือหลักฐานอื่นตามที่กำหนดในแบบคำขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๒๑ การดำเนินการและการพิจารณาคำขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ การแจ้งผลการพิจารณา และการชำระค่าธรรมเนียมต่ออายุใบอนุญาตให้ทำงานในเรือประมงสำหรับคนต่างด้าวตามข้อ ๒๐ เว้นแต่การจัดทำข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลและการจัดทำหรือปรับปรุงทะเบียนประวัติหรือบัตรประจำตัวตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร ให้ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๙ และข้อ ๑๐ โดยในกรณีดังกล่าวถึง “คำขอหนังสือคนประจำเรือ” ให้หมายถึง “คำขอต่ออายุ” และ “ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ทำงานในเรือประมง” ให้หมายถึง “ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตให้ทำงานในเรือประมง” ด้วยโดยอนุโลม และให้ดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) การต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ ให้เจ้าพนักงานบันทึกวันที่ต่ออายุและวันสิ้นอายุของหนังสือคนประจำเรือ พร้อมลงนามและประทับตราหน่วยงานที่รับต่ออายุ หรือจะออกเล่มใหม่ก็ได้ โดยใช้เลขหนังสือคนประจำเรือเดิม และให้เจ้าพนักงานดำเนินการเจาะทำลาย และประทับตรายกเลิกในหนังสือคนประจำเรือเล่มเดิม

(๒) การต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ ให้มีอายุตามที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตทำงาน

ข้อ ๒๒ ให้ถือว่าหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๒๑ เป็นหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย ทั้งนี้ การออกหนังสือคนประจำเรือและการอนุญาตดังกล่าว ให้ใช้ได้แต่เฉพาะการทำงานในเรือประมงที่ระบุไว้ในหลักฐานการอนุญาต และในบริเวณท่าเทียบเรือประมง และเฉพาะตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในหลักฐานการอนุญาต

หมวด ๓

การเพิกถอนหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๒๓ ให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนหนังสือคนประจำเรือ ในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) คนต่างด้าวซึ่งได้รับหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๘ แล้วได้รับหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๑๔ หรือคนต่างด้าวซึ่งได้รับหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๑๔ หรือข้อ ๒๑ แล้วได้รับหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๑๐ แล้วแต่กรณี ให้เพิกถอนหนังสือคนประจำเรือเล่มเดิม

(๒) กรณีได้รับแจ้งจากนายจ้างว่า คนต่างด้าวซึ่งได้รับหนังสือคนประจำเรือออกจากงานหรือนายจ้างเลิกจ้าง และคนต่างด้าวกดังกล่าวไม่ได้มีการเปลี่ยนนายจ้างใหม่เพื่อทำงานในเรือประมงภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คนต่างด้าวออกจากงานหรือนายจ้างเลิกจ้าง

(๓) กรณีปรากฏข้อเท็จจริงว่า มีการใช้เอกสารหรือหลักฐานปลอมหรือเอกสารหรือหลักฐานเท็จ ในการขอหนังสือคนประจำเรือ การขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ หรือการขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ

- (๔) มีการนำหนังสือคนประจำเรือไปใช้โดยบุคคลซึ่งไม่ได้รับหนังสือคนประจำเรือ
- (๕) คนต่างด้าวขอยกเลิกหนังสือคนประจำเรือที่ได้รับ
- (๖) คนต่างด้าวเสียชีวิต

หมวด ๔

การขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๒๔ ในกรณีคนต่างด้าวซึ่งได้รับหนังสือคนประจำเรือประสงค์จะเปลี่ยนนายจ้าง ให้คนต่างด้าวและนายจ้างใหม่ยื่นคำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ โดยต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐานตามที่กำหนดในแบบคำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๒๕ อธิบดีจะอนุญาตให้เปลี่ยนนายจ้างได้หากหนังสือคนประจำเรือของคนต่างด้าวยังไม่สิ้นอายุ และระยะเวลาในสัญญาจ้างใหม่ต้องไม่เกินอายุของหนังสือคนประจำเรือ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- (๑) นายจ้างเลิกจ้างหรือนายจ้างเสียชีวิต
- (๒) นายจ้างล้มละลาย
- (๓) นายจ้างกระทำความผิดอาญาหรือทำร้ายร่างกายลูกจ้าง
- (๔) นายจ้างไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างหรือกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน
- (๕) ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย
- (๖) สัญญาจ้างสิ้นอายุและนายจ้างหรือลูกจ้างไม่ประสงค์จะทำสัญญาจ้างต่อ

ข้อ ๒๖ ในกรณีคนต่างด้าวซึ่งได้รับหนังสือคนประจำเรือประสงค์จะเพิ่มนายจ้าง ให้คนต่างด้าวและนายจ้างใหม่ยื่นคำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ โดยต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐานตามที่กำหนดในแบบคำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๒๗ อธิบดีจะอนุญาตให้เพิ่มนายจ้างได้เมื่อ

- (๑) มีหนังสือยินยอมจากนายจ้างเดิม โดยให้มีการเพิ่มนายจ้างได้รวมแล้วไม่เกินสามคน
- (๒) หนังสือคนประจำเรือยังไม่สิ้นอายุ
- (๓) สัญญาจ้างต้องมีอายุไม่เกินอายุของหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่เจ้าของเรือหรือนายจ้างประสงค์จะแก้ไขหรือเพิ่มรายชื่อเรือประมงที่คนต่างด้าวสามารถทำงานได้ในหลักฐานการอนุญาต โดยไม่มีการเปลี่ยนนายจ้างหรือเพิ่มนายจ้าง ให้ยื่นคำขอแก้ไข

รายการในหนังสือคนประจำเรือ โดยต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐานตามที่กำหนดในแบบคำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ

ในกรณีที่เจ้าพนักงานตรวจสอบคำขอและเอกสารหรือหลักฐานแล้วเห็นว่าถูกต้องครบถ้วน ให้ดำเนินการแก้ไขหรือเพิ่มรายชื่อเรือประมงในหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่คนต่างด้าวซึ่งได้รับหนังสือคนประจำเรือประสงค์จะแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐานทางทะเบียนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เจ้าของเรือหรือนายจ้างยื่นคำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ โดยต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐานตามที่กำหนดในแบบคำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ

ในกรณีที่เจ้าพนักงานตรวจสอบคำขอและเอกสารหรือหลักฐานแล้วเห็นว่าถูกต้องครบถ้วน ให้ดำเนินการแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือให้ถูกต้องตรงกัน

ข้อ ๓๐ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๒๔ ข้อ ๒๖ ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอตรวจสอบคำขอ และให้เจ้าพนักงานตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่

กรณีที่คำขอ เอกสาร หรือหลักฐานไม่ถูกต้องหรือไม่ครบถ้วน ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบทันที ถ้าเป็นกรณีที่สามารถแก้ไขหรือเพิ่มเติมได้ในขณะนั้น ให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขหรือส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ถ้าเป็นกรณีที่ไม่อาจดำเนินการได้ในขณะนั้น ให้บันทึกความบกพร่องและรายการเอกสารหรือหลักฐานที่ต้องยื่นเพิ่มเติม พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาให้ผู้ยื่นคำขอจะต้องดำเนินการให้ถูกต้องหรือครบถ้วนไว้ในบันทึกการตรวจคำขอด้วย แล้วแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ ในกรณีที่การยื่นคำขอมิได้กระทำด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ให้เจ้าพนักงานและผู้ยื่นคำขอลงนามในบันทึกการตรวจคำขอนั้น และมอบสำเนาทะเบียนการตรวจคำขอให้ผู้ยื่นคำขอไว้เป็นหลักฐานด้วย

ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอไม่ดำเนินการดังกล่าวให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในกำหนดเวลา ให้ถือว่าผู้ยื่นคำขอไม่ประสงค์จะดำเนินการต่อไป และให้เจ้าพนักงานจำหน่ายเรื่องออกจากสารบบ ทั้งนี้ให้ระบุผลของการไม่ดำเนินการดังกล่าวให้ชัดเจนไว้ในบันทึกการตรวจคำขอด้วย

ข้อ ๓๑ ให้เจ้าพนักงานบันทึกการแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๒๕ ข้อ ๒๗ ข้อ ๒๘ และข้อ ๒๙ ไว้ในหนังสือคนประจำเรือ พร้อมลงนามและวันที่ที่มีการแก้ไข และประทับตราหน่วยงานที่ทำการแก้ไข

ข้อ ๓๒ ในกรณีคนต่างด้าวมีใบอนุญาตทำงาน ให้อธิบดีแจ้งการเปลี่ยนหรือเพิ่มนายจ้างตามข้อ ๒๕ หรือข้อ ๒๗ ให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวทราบ และแก้ไขใบอนุญาตทำงานให้สอดคล้องกัน

หมวด ๕

การออกเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือ

ข้อ ๓๓ ในกรณีหนังสือคนประจำเรือสูญหายหรือเสียหายในสาระสำคัญ และคนต่างด้าวหรือเจ้าของเรือประสงค์จะยื่นคำขอเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือ ให้คนต่างด้าวหรือเจ้าของเรือยื่นคำขอเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือที่สูญหายหรือเสียหายต่ออธิบดีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบว่ามีหนังสือคนประจำเรือสูญหายหรือเสียหาย โดยต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐานตามที่กำหนดในแบบคำขอเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือ

ให้นำความในข้อ ๓๐ โดยในกรณีที่กล่าวถึง “คำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ” ให้หมายถึง “คำขอเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือ” มาใช้บังคับแก่การตรวจสอบคำขอเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๓๔ เมื่อเจ้าพนักงานตรวจสอบคำขอและเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอแล้ว พบว่าคนต่างด้าวเป็นผู้ได้รับหนังสือคนประจำเรือ และหนังสือคนประจำเรือสูญหายหรือเสียหายจริง ให้เสนออธิบดีเพื่อออกเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือให้แก่คนต่างด้าวนั้น และแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอมาชำระค่าธรรมเนียมการออกเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้อธิบดีออกเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือให้แก่ผู้ยื่นคำขอ

การออกเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือให้ใช้แบบหนังสือคนประจำเรือเดิม โดยระบุคำว่า “เล่มแทน” ไว้ที่กึ่งกลางในหน้าที่หนึ่งของหนังสือคนประจำเรือ

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๓๕ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ ให้เจ้าของเรือสามารถยื่นคำขอหนังสือคนประจำเรือตามข้อ ๘ เพื่อนำคนต่างด้าวตามข้อ ๘ ซึ่งระยะเวลาในการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรสิ้นสุดลง มาทำงานในเรือประมงได้

ข้อ ๓๖ บรรดาคำขอหนังสือคนประจำเรือ คำขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ คำขอแก้ไขรายการในหนังสือคนประจำเรือ คำขอยกเลิกหนังสือคนประจำเรือ คำขอเล่มแทนหนังสือคนประจำเรือ และใบแจ้งเลิกจ้างแรงงานต่างด้าว ที่ได้ยื่นไว้ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง พ.ศ. ๒๕๖๕ ก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณา ให้ถือว่าเป็นคำขอหรือใบแจ้ง แล้วแต่กรณี ตามประกาศนี้

ในกรณีคำขอหรือใบแจ้งที่ยื่นตามวรรคหนึ่ง และเอกสารหรือหลักฐานที่ยื่นพร้อมคำขอหรือใบแจ้งดังกล่าวแตกต่างไปจากที่กำหนดในประกาศนี้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือใบแจ้ง หรือจัดส่งเอกสารหรือหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามประกาศนี้

ข้อ ๓๗ หนังสือคนประจำเรือ ใบรับคำขอหนังสือคนประจำเรือ และใบรับคำขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ ที่ออกให้หรือได้รับอนุญาตให้ต่ออายุตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการออกหนังสือคนประจำเรือตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ซึ่งยังมีผลอยู่ในวันก่อนวันที่ประกาศนี้ใช้บังคับ

ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปตามประกาศนี้จนกว่าหนังสือคนประจำเรือ ใบรับคำขอหนังสือคนประจำเรือ และ ใบรับคำขอต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ จะสิ้นอายุหรือสิ้นสุดลงตามประกาศนี้ และถ้าจะต่ออายุหนังสือคนประจำเรือ ให้ดำเนินการตามประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

แพทองธาร ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี